

Izveža vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nohenski pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcijskega "Edinosti". — Tisk tiskarne "Edinosti", vplavne zadruge s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znesla: Za celo leto K 31-20
za pol leta 15-00
za tri mesece 7-00
za nedeljsko izdajo za celo leto 9-00
za pol leta 4-50

EDINOST

Posamezne številke "Edinosti" se prodajajo po 8 vinarjev, zvezne številke po 10 vinarjev.

Oglašje se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglašje trgovcev in obrtnikov mm po 10 rim. Osornice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov mm po 20 rim.

Oglašje v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mali oglašji po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšeriatni oddelček "Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačilo se izključno la upravi "Edinosti" — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeriatni oddelček se nahajata v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 20. — Podmornariški račun št. 41.653.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno so razglašali: 17. septembra 1917.

Vzhodno bojišče in Albanija.

— Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče. — Ob Soči tekom dneva ponovni živahni topovski boji. Ko se je stisnilo, je sovražnik trikrat brezuspešno napadel južno Podlesce. Na severozapadnem poboju Sv. Gabrijela so napravili novedski oddelki pri snuku in sovražne jarke ujetnike in uplenili strojnice.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 17. septembra 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Rupprehta: Dober razgled je pospeševal razvoj živahnega topovskega delovanja. V Flandriji se je razvil topovski boj ob obali v posamičnih odsekih med gozdom Houthoultom in reko Lys ponovno v najhujši boj. Angleski pehotni napadi niso sledili. Prišlo je le do kraljevih bojev v sprednjih ozemljih, tekom katerih smo napravili ujetnike.

Severovzhodno Arrosa so napadli ponoči močni angleski poljedelovalni oddelki in prispeli na nekaterih točkah tudi v nasečrte, odkoder pa so bili z naglimi protisunkmi takoj zopet pregnani. Tudi pri St. Quentinu so pripravili nasprotne sunke svojih poljedelovalcev, ki pa so bili povsod vrženi. — Armada nemškega cesarjeviča: Ob Aisnu, predvsem severovzhodno Soissona, v Šampanji in pred Verdunom je bojno delovanje topov močno naraslo.

Franci so v več poljedelovalnih bojih izgubili na ujetnikih. Iz sovražnih letalskih brodivov, ki so včeraj dvakrat napadli Colmar, je ena naših tovskih skupin sestrelila dve letali. Razven tega je izgubil sovražnik še 16 letal. Nadporočnik Berthold je sestrelil dne 15. t. m. dva nadporočnika Schleich v obeh zadnjih dneh 3 sovražne letalce.

Vzhodno bojišče. — Nobenih bistvenih dogodkov.

Macedonska fronta. — Položaj neizpremenjen.

BEROLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 17. septembra 1917, zvečer.

Močno topovsko delovanje le v Flandriji.

Prvi generalni kvartirništvo pri Ludendorfu.

TURSKO.

CARIGRAD, 16. (Kor.) Iz glavnega stanja se poročajo: Zapadno Revandusa so bili včeraj javljeni uspehi naših čet razširjeni in sovražnik poginav v obe prelazni postojanki severovzhodno Baka-Kerva-Rayat. Ujeli smo 28 mož in uplenili 2 strojnice in več vojnega materiala. Južno Vanskega jezera je neka sovražna stotinja poizkušala napasti naš oddelček. Po enurnem boju je bila odbita. Na neki drugi točki se je sovražnik prvotno posrečilo, da je potisnil naše oddelke nekoliko nazaj, a je bil nato s protinapadom zopet vržen.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

16. septembra. — Včeraj je hrabra brigada Sassari s številnim sunkom pridobila na jugovzhodnem obronku Banjšice na prostoru, ujela 17 oficirjev in 400 mož in uplenila več strojnice. Dve naših letalskih brodivov zmetali okoli 2½ tone bomb na sovražna zbirališča čet v ozemlju pri Ravnici, vzhodno Sv. Gabrijela.

17. septembra. — Na trentinski fronti so se v Judikarijah poizkušali sovražni oddelki približati našim sprednjim postojankam, a jih je razpršil naš ogenj. Na Korškem je izrazilo večje delovanje sovražne artiljerije živahnejše akcije naših čet v Hochbutu in Belli. Na planoti Banjšice je poizkušal sovražnik v noči od 15. na 16. t. m. z zaporednimi napadi pridobiti dan poprej izgubljeno ozemlje, a so ga odbili naši hrabri branilci, ki so ujeli 73 mož, med njimi 2 oficirja.

PODLISTEK.

Milijonar, ki je izginil.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavetta.

II.

Preden nadaljujemo, pa moramo našim ljubeznim bralkam se pojasniti, kako je prišlo do pravkar omenjenega dogodka.

Kakor vemo, de Lozeril tedaj, ko je Hanibal prvokrat odšel v Brichetovo stanovanje, nikakor ni spal pod plaščem.

Neprestano hrkajoč, je opazoval kapitana in videl, kako je le-ta izginil skozi skrivna vrata. Prvi trenutek mu je šinila v glavo misel, da bi takoj stopil za kapitanom; potem pa se je premislil in je uvidel prav kmalu, da je ravnan pametno, kajti kapitan se je kmalu vrnil, šel skozi sobo in se zopet vsedel za mizo k svojim prijateljem.

Nemiri v Italiji.

BERN, 17. (Kor.) »Bern Tagwacht« poroča: V Turinu je se vedno vno obredno stanje. Tekom pouličnih bojev med vojaki in delavci pahlata in bersaljerji niso hoteli nastopati proti delavcem. Nato so na ukaz vlade posegle v boj strojnice, pri čemer je bilo 10 delavcev ubitih in na stotine ranjenih. Vlada je odredila številne aretacije. Vsi delavski voditelji so v zaporu. 80.000 delavcev avtomobilne tovarne Fiat stavka pet dni. Z ozirom na zahteve »Idee Nazionale« in drugih listov glede ostrejših odredb piše »Avanti«: Mi nečemo vlade, ako ima pogum za boj, spraviti na druga pota. Delavci so pripravljani na boj. Socialistični stranki ni treba nič prikrivati. Ona se bojuje proti politični reakciji, proti vojni in njenim povzročiteljem čisto javno.

Italijanska meja zaprta.

BERN, 17. (Kor.) Švicarska depešna agencija poroča, da je italijanska meja od včeraj zjutraj popolnoma zaprta. Železniški in poštni promet je istotako ustavljen. Najbrže gre za premikanja čet. Potniki iz Italije, ki so tik pred zaprtjem mej šli skozi Chiasso, poročajo, da so v petek izbruhnili v Turinu novi nemiri. Nastopili so morale strojnice. Bilo je več mrtvih in ranjenih, med njimi otroci in ženske. »Bund« poroča: Italijansko zaprtje mej je to pot posebno strogo: celo diplomatični kurirji ne smejo čez mejo. Brzojavke za Italijo se sicer sprejemajo, vprašanje pa je, ali gredo naprej. Na drugi strani od včeraj niso došle iz Italije nobene zasebne brzojavke. V bančnih in borzanih krogih se razširja vest, da so se včeraj v gornji Italiji zopet izgreli.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 17. (Kor.) Wolffov urad poroča: V Atlantskem morju, v Biskajskem zalivu in Severnem morju so potopili naši podvodniki zopet 4 parnike in eno jadnico, skupno 23.000 ton, med drugimi eno oboženo angleško parnika »Malta« (7884 ton) in »Rosnoke« (3755 ton) s kosovnim blagom, eno podvodniško past v obliki trojčnice, ki je imela dva topova in švedsko zastavo. Kapitan parnika »Rosnoke« je bil mrt.

Nemško-argentinški konflikt.

BERN, (Kor.) »Petit Parisien« poroča iz New Yorka: Trditve Švedske, da je akcija grofa Luxburga primerljiva oni ameriške diplomacije pri uporabi švedskega brzojava v prometu v Turčiji, ne odgovarja dejstvu. Amerika je postopala takrat v imenu nevtralec kot nevtralna država. Razkritje zarote je za alifrance svarilo pred vsemi severovzhodnimi nevtrali, ki poizkušajo podpirati osrednji vlasti.

Revolucija v Rusiji.

NOVO RUSKO MINISTRSTVO.

PETROGRAD, 16. (Kor.) Provizorična vlada objavlja sledeče poročilo: Do končne sestave kabineta je provizorična vlada izročila vse državne posle sledečim osebam: ministrskemu predsedniku Kerenskemu, vnajemu ministru Tereščenkemu, vojnemu ministru Verhovskemu, mornariškemu ministru Verderevskemu in poštenu ministru Nikitinu.

PETROGRAD, 16. (Kor.) Zdravnik Salaskin je bil imenovan za voditelja ministrstva za javni pouk. Notranji minister naznanja, da je od 23. t. m. dalje vstop v Petrograd dovoljen le proti posebnemu dovoljenju.

Stranke pozdravljajo imenovanje Kerenskega za generalisima.

STOCKHOLM, 16. (Kor.) Ruski listi poročajo, da so skoro vse stranke z odobravanjem sprejele na znanje imenovanje Kerenskega za generalisima in izrazile nado, da se bo zopet vzpostavilo izrazite vojaštva v vrhovno poveljstvo, ker ima Kerenski veliko avtoriteto in vpliv na mase.

Regulativ za vojaške komisarije in organizacije.

PETROGRAD, 16. (Kor.) Politična uprava vojnega ministrstva je izdala re-

Tisti hip je bil de Lozeril že pokoncu. Hitro je pograbil nekoliko blazin, jih vrzel na postelo in pokrival s plaščem ter se nato splazil k tajnim vratcem. Našel je kmalu skrivno pero in vrata so se mu odprla.

Da bi se zavaroval proti iznenađenjem, je odzunaj vtekel svoje bodalce v ključnico, da se ni dala več odpreti, in nekoliko trenutkov pozneje je bil že v Brichetovem salonu.

Kaj naj počne sedaj?

De Lozeril sam ni vedel, kaj; toda njegov pustolovski duh je slutil, da se bo dalo tu kaj ujeti. Odkar mu je Colard pomagal, da se boji Brichetovega ubega, je de Lozeril neprestano razmišljal o milijonih, katere bi Brichet odnesel s seboj.

Del teh milijonov je pripadal kot dota Pavlinu.

Prepričan je bil, da ga je Brichet imel le za norca, ko mu je navidezno obljubil

gativ glede vojaških komisarijev in vojaških organizacij v armadi. Glasom tega so vojaški komisariji organi discipline na podlagi demokratičnih in revolucionarnih načel. Regulativ določa imenovanje vrhovnega vojaškega komisarja za vse armade, ki bo uradoval v glavnem stanu, kakor tudi imenovanje posebnih komisarijev za razne vojaške enote. Kar se tiče vojaških organizacij, ki morajo voditi politično življenje četnih vojaških enot, bodo izvojenici iz na podlagi splošne volilne pravice.

Kornilov pred vojaškim sodiščem.

AMSTERDAM, 16. (Kor.) »Telegraf« poroča iz Petrograda, da je bil Kornilov izročen vojaškemu sodišču.

Dnevno povelje generala Valujeva.

PETROGRAD, 16. (Kor.) Poveljnik zapadne fronte, general Valujev, je izdal na podrejene armade dnevno povelje, v katerem jim sporoča, da sovražnik ne počiva, ampak da pripravlja glasom zanesljivih poročil, pijan vsled uspehov pri Rigi, prebiti ruske fronte pri Dvinsk in Pinsku. Poveljnik opozarja vojake na to, da bi bila v slučaju, ako se sovražnik tu posreči, od revolucije pribrojena svoboda izgubljena, in jih opominja, da naj prepustijo vladi rešitev notranjih vprašanj in imajo pred očmi le vzpostavitev discipline in pripravljenosti armad.

Razmere v baltskem brodivju.

PETROGRAD, 16. (Kor.) Remerjev urad javlja: Moštvo »Petropavlovsk« je v Helsingforsu ustrelilo 4 oficirje, ki niso hoteli slušati kraljevine demokratične skupščine in izvršiti prisego zvestobe napram provizorični vladi. Revolucionarni odbor v Helsingforsu in mornariški minister sta izdala na brodivje oklice, v katerih žigosata taka naslilstva.

Kralj Konstantin v Curihi.

BERN, 17. (Kor.) Kralj Konstantin je prispel danes z rodbino in spremstvom v Curihi, kjer namerava ostati čez zimo.

Pogreb kraljice Eleonore.

DUNAJ, 17. (Kor.) Nadvojvoda Maks se je podal danes v Špilio, da se v zastopstvu cesarja udeležijo pogreba kraljice Eleonore. Danes se je vršila v evangelijski cerkvi žalna daritev, ki sta ji prisostvovala v zastopstvu cesarja nadvojvoda Josip Ferdinand, in dalje generalni nadzornik za prostovoljno zdravstveno službo, nadvojvoda Franc Salvator.

Pred Jesenskim zasedanjem.

Dunaj, 13. sept.

Še predno je mogla »Ed.« ponastiti svoje poročilo o političnem položaju z dne 9. t. m., se je vlada že odločila za sklicanje državnega zbora na dan 25. t. m. torej na dan, ki sem ga označil v svojem poročilu na prvem mestu. To je storila brez ozira na zamotani splošni politični in parlamentarni položaj, brez ozira na uspeh o pogajanjih grofa Goltchowskega s Poljaki, kajti našla je obliko, ki ji... da na razpolago dosti časa za nadaljna pogajanja.

Državni zbor, ozir. poslanska zbornica, dobi hkratu dva vladna proračuna: proračun za časni proračun za dva meseca (november in december t. l.) in redni proračun za prihodnje koledarsko leto.

Vlada računa z vso gotovostjo, da spravi začasni proračun pod streho; računa na negotovost splošnega političnega položaja... ki vpliva tudi na razne stranke v parlamentu in jih sili, da so kolidirski previdne in ne spravljajo v nevarnost parlamenta samega. Tako je bilo že po padcu Clam-Martinitica, ko je dr. Seidler z lahkoto dobil državni proračun za 4 mesece.

Toda, med takrat in zdaj je velika razlika v razmerju strank do vlade. Takrat smo imeli Seidlerjevo začasno vlado, ki je imela delokrog zelo omejen. Zdaj pa je druga Seidlerjeva vlada — stalna — in ima program, ki večine zbornice ni zadovoljil. Zato ta vlada danes ne more več računati na dobrohotnost in popustljivost parlamentarnih strank, ki se — kakor vse kaže

Pavlinu roko, in ko si je zjutraj Brichet veliko prizadeval, da bi pridobil nje in Hanibala za skupno pomočno zaavo. Je stajal takoj, da se je misli Brichet na tak način orestiti, da bi lahko potem izginil poači.

De Lozerilu pa je bilo seveda le za eno stvar:

— Naj gre Brichet, kamor in kdaj bo; toca samo tedaj, če jaz prej dobim denar. Dokler je ne dobim, mi bom zapiral got.

Če bi se bil Laritan prvokrat, namesto da se je tako hitro čutil pomirjenega, pomudil nekoliko dalje v Brichetovem stanovanju in nekoliko dalje opazoval Bricheta, bi bil ravno tako presenečen, kot je bil pozneje de Lozeril.

— Spat namerava iti, — si je dejal Hanibal.

[Dalje.]

— ne boje preveč strašila s kakim novim režimom § 14.

Vsakdo v Avstriji je danes prepričan, da je neustavno vladanje docela izključeno. Brez sodelovanja narodov ni možno izvesti neobhodno potrebnih finančnih operacij, ki dajo državi sredstev za nadaljevanje vojne in vseh drugih ogromnih potrebščin. Le sovražniki te države morejo žetati novo dobo absolutizma, ki bi ozlovoljil in odtujil slehernega državljanca. Zato pa parlamentarne stranke ne računajo več z možnostjo, da bi šel na trajne počitnice — parlament, pač pa, da bi morebitna večina izsilila... vladin režim po željah te večine!

Z ozirom na taka naziranja o položaju moremo računati na odločen odpor raznih strank tudi proti — začasnemu proračunu in vsled tega na... novo krizo še pred koncem oktobra. Da pa ta vlada ne dobi večine za redni proračun v letu 1918, moremo biti več nego gotovi. Tudi ta kabinjet je po veliki večini — nemški, a država je v dveh tretjinah proti nemškemu režimu; manjšina prebivalstva ima zopet in zopet skoro vso oblast v svojih rokah, kar večino narodov ozlovoljuje in jih žene v opozicijo.

Z ozirom na vladin sklep, naj se prične jesensko zasedanje 25. t. m., so Poljaki poskrbeli za novo presenečenje. Tudi oni so odložili sejo Kola Poljskega od 15. t. m. na 23. septembra. Od stališča, ki je zavzamejo posamezne poljske stranke napram dogodkom v Kongresni Poljski, je odvisen tudi položaj v Kolu na sproti avstrijski vladi. Nejevolja med Poljaki pa je proti Nemčiji toliko, da jo more pomiriti le korenit preobrat v poljskem kraljestvu. Kdor pa razmere pozna, more reči, da ta preobrat v današnjih razmerah ne more biti nikdar tak, ki bi Poljake zadostno sprijaznil z usodo. Zato tudi od seje 23. t. m. ne pričakujemo takih sklepov, ki bi jih mogel biti dr. Seidler vesel.

Jesensko zasedanje se pričinja torej v popolni negotovosti v parlamentarnem položaju. Ta parlament ima dosti resne volje za razpravljanje o raznih zelo potrebnih predlogih in korist državljanov na gospodarskem in političnem polju, ni ga pa prav nič volja, da bi glasoval za proračun taki vladi, ki ne uživa zaupanja večine.

Poslansko zbornico čakajo pred vsem načrti že sklenjenih zakonov, ki jih gosposka zbornica ni sprejela. Poleg zakonov o porotnih sodiščih, o vojaškem sodstvu v bojnem ozemlju, kjer civilna sodišča ne poslujejo, o davku na vojne dobičke imamo tudi zakon v prid — beguncem, ki ga je treba uveljaviti čim prej. Begunci nočejo miloščne, za katero naj šele molekulirajo, marveč zahtevajo zakonite uredbe svojih pravic.

Sklep in predlog imunitetnega odseka v Grafenauerjevi zadevi je tudi že od julija pripravljen za zbornico. — Preko tega soglasnega sklepa ne more zbornica preiti na dnevni red. — Svet je lahko radoveden, ali bo imel ta parlament toliko samozavesti in ponosa, na nastopi za teptano najprimitivnejše pravo državljanov.

Dalje je tu še sklep ustavnega odseka, ki je obsojal — vojnadzorovalni urad. Vlada je sicer ta urad odpravila, ali ustanovila je neko interministrsko komisijo, ki je v bistvu ravno isto. — Ni nikakega dvoma, da poslanska zbornica ne sprejme na znanje niti te komisije, a odločno obsoja ustanovitve in vse delovanje vojnadzorovalnega urada. Hoče tudi ugotoviti — odgovornosti tega urada in odgovornosti nekaterih bivših ministrov, vsaj — enega, kakor je bilo svoječasno obširno utemeljeno v »Edinosti«.

Poslanska zbornica bo pa tudi hotela vedeti, kako spoštuje vlada resolucije, ki jih je ljudski parlament soglasno sprejel? Saj mari ni imela poslanska zbornica toliko mer v odeskih in v plenu edino za to, da sklene nekaj lepih resolucij v prid beguncem in za odškodnino interniranim državljanom — pa da ostane vse le »po-božna želja« na papirju? Ljudski parlament hoče, da se njegovi sklepi tudi spoštujejo, da jih vlada izvršuje, ako hoče, da se sploh more zopet prikazati v zbornici. — Parlament sicer nima eksekutive za svoje sklepe, za to je tu vlada, a parlament ima kontrolno nad vlado in pa — državni sodni dvor!!

Kar se tiče pa nas na jugu, gledamo z zaupanjem v Jugoslovanski klub. Na tisoče kron je računov za vojne datave, za podrtja poslopja iz strateških ozirov, za odvzet les s streh in iz podov in vrat in oken, — a plačila še ni!

Upniki države so večinoma ubogi begunci, ki hrepeneče pričakujejo tistih plačil, da si oskrbijo najpotrebnejših reči za prihodnjo zimo. — Dalje pričakujejo vsi naši oškodovanci ob bojni črti, da se ustanovi tudi za naš jug vojni kreditni zavod. Ako so imeli za židovsko Leykamovo družbo celih 3½ mil. kron, bodo imeli za vse oškodovance pač vsaj desetkrat toliko, s čemer bi se obrisalo na tisoče in tisoče oči bridkih solz reve in težave. Kar je bilo v Galiciji, mora biti za naš jug tudi!!

Dr. Seiwender je že prijavil predlog,

ki naj ga zbornica v kratkem reši in kd določa:

1. Nobena avstrijska ladja so ne sme prodati.

2. Za prodano ladjo mora odšteti od skupička državi do svote bivše državne podpore, ako je ni še zasegel davek od vojnih dobičkov.

3. Vse ladje je staviti pod državno nadzorstvo.

Nekaj pametnega! Še te dni smo čitali, da je bila prodana neka avstrijska ladja z 8000 tonami za — 15 milijonov frankov, torej nekako za desetkratno vrednost, če ne več. Kako prihajajo srečni posestniki ladje do tako ogromnih dobičkov — vsled vojne, ki je sicer uničila na stotine državljanov?

Država je doslej podpirala plovstvo z velikimi letnimi subvencijami, — ima torej vso pravico, da reklamuje ladje za svoje bodoče potrebe. Po vojni bo država potrebovala ladij več nego doslej, a jih bo v resnici manj. Zato je predlog posl. dr. Seiwenderja povsem umesten. Ni dvoma, da dobi v zbornici takoj veliko večino.

Pripravlja se tudi predlog o obdačenju borznih kupčij. Vendar enkrat! Največje kupčije so doslej plačevale najmanjši davci! Židovski mogotci so imeli pač povsod dobre strice in botre! Vojna poseže tudi v to sršenje gnezdo z vso brezobzirnostjo. Vsaj obljubuje se nam tako.

Poleg vseh gospodarskih teženj za naš narod ne pozabljata ta niti za hip na svoj — ideal, ki je bil kratko in jedrnat očitav v izjavi Jugoslovanskega kluba 30. maja t. l. — Ako se ga čedalje tesneje oklepa celo molšini v Bosni in Hercegovini, kako bi se ne ogrevalo zanj naša zavedna ljudstvo ob Soči in Adrijii? — Kakor pa je našo ljudstvo danes tepeno po usodi vojnih dogodkov, vendar vlada med njim le ena misel: »trpeli smo že veliko, a pripravljeno smo trpeti še veliko več, da le kdaj doživimo tisti veliki dan našega — novega vstajanja in prerojenja!«

Razne politične vesti.

Izjava kraljskih Slovencev. — »Slov. Narod« in »Slovenec« prinašata sledečo izjavo:

1.) Podpisani zastopniki Slovencev izjavljamo, da se solidarno pridružujemo državnopravni deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja t. l. Po našem živem prepričanju je bodočnost habsburške monarhije mogoča le na načelu resnične svobode narodov, a bodočnost našega naroda le na načelu združenja Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki prebivajo v naši monarhiji. Oboje, svobodo in edinstvo, pa more našemu narodu zagotoviti in ohraniti le samostojna, na načelu samoodločbe narodov zgrajena jugoslovanska država pod žezlom habsburške dinastije. Zato zahtevamo, da se čimprej izvede to jugoslovansko edinstvo in se v tem oziru zaupljivo zanašamo na očetovsko naklonjenost nositelja habsburške krone, ki je v kratki dobi svojega vladanja tolikrat posvedočil svojo pravičnost nasproti svojim narodom.

2.) Pravtako se skupno pridružujemo mirovni želji papeža Benedikta XV. Če države sprejmejo za podlago mirovnih dogovorov misli, začrtane v njegovi not, tedaj smo prepričani, da se bo skoraj med narode vrnil mir in da bo ta mir res trajen in blagosen in srečo narodov in držav. Vojna pa je tudi jasno pokazala, da mora na mesto sile stopiti pravica. Ideje o razoroženju, o svobodi morja, o razsodiščih, o pravičnosti nasproti težnjam narodov, so zmogljive započeti novo dobo človeštva, ko narodi ne bodo več tekmovali v politiki sovraštva in tehniki obojevanja, marveč v mirnem delu za pravi kulturni napredek. Obznanje hvaležno pozdravljamo resno prizadevanje našega vladarja, ki vse meri na to, da bi se čimprej končalo to strašno klanje in bi zopet zasijala narodom zlata zarja mira in lepše bodočnosti.

V Ljubljani, dne 15. sept. 1917.

Dr. Anton Bonaventura Jeglič i. r.

knezondško ljubljanski.

Prelat Andr. Kalan i. r. Dr. J. Gruden i. r.

stolni kanonik. stolni kanonik.

Za Slovensko ljudsko stranko: dr. Ivan Susterski i. r.

t. č. načelnik stranke.

Za Narodno-napredno stranko: Dr. Iv. Tavčar i. r. Dr. Karel Triller i. r.

Za Slov. kat. del. demokracijo: Mihael Mošker i. r.

Franc Vidic i. r. Anton Žnidarski i. r.

Vodstvo našega Pol. društva »Edinost« je bilo o nameravani izj

Poljsko vprašanje. V nedeljskem izdaju smo priobčili lastnoročno pismo našega in nemškega cesarja obema generalnima guvernerjema v ruski Poljski, s katerim se ustanavlja narodna vlada namesto dosedanjega provizoričnega državnega sveta. To bi bila zopet nadaljna etapa na poti k rešitvi poljskega vprašanja. Zanimiv prispevek k temu koraku obel cesarjev je članek, ki ga je priobčil neki Poljak v »Neue Zürcher Zeitung« tik pred objaviteljem rečenega ročnega pisma. Izvajal je: Govori se, da se v bližnjem času ustanovi poljska vlada, ki naj nadomesti pomanjkljivi provizorični državni svet in ki naj zadosti željam naroda. Da bi se ta vlada morala opremiti s povsem drugačnimi oblastmi in da bi morala dobiti drugačen državni praven položaj, nego je bil oni državnega sveta, je jasno brez drugega in ne bi moglo biti to drugače, če zato, ker je ni v Poljski niti ene stranke, ki bi bila pripravljena, da bi pospeševala kak nov eksperiment po načinu provizoričnega državnega sveta in da bi vzela na svoje rame odgovornost za to. Da-li ima v svojih zahtevah zmeri narodni centrum (stranka provizoričnega državnega sveta) sploh še potrebnega ugleda, da bi v poljski vladi prevzela vodilno vlogo — se zdi več nego dvomljivo. Druge skupine strankarskih konstelacij — desnica in levica — gredo pa v svojih zahtevah veliko dalje in slede taktiki, ki preveč odklanja kompromise in zavlačevanja, da bi se mogle tu stvari tako dalje razvijati, kakor so se v času obstoja provizoričnega državnega sveta. Sicer pa ne bi smela tvoriti vlade le ena stranka in bi morala vlada zadostiti demokratičnim načelom in državnim oblikam, na katere se niso ozirali pri ustvaritvi provizoričnega državnega sveta. Ali se centralni vlasti odločite za ustvaritev povsem neodvisne, z realno državno oblastjo opremljene poljske vlade na demokratičnih podlagah? Ali se odločite za izpolnitev zahteve, ki bi jo taka vlada stavila neizogibno: da se poljske legije umaknejo z fronte, kar med Poljsko in Rusijo ni dan casus belli, in ker so legije naroden imetek poljskega naroda? Sodeč po zadnjih dogodkih in po glasovih v nemškem časopisu, naleta taka odločitev v Nemčiji na velike zapreke in to ne samo v vsenemškem tabornu. Na drugi strani se pa tudi v Nemčiji, a še glasneje v avstro-ogrski monarhiji, oglašajo glasovi, ki nastopajo za izpolnitev poljskih postulatov, in doznajemo tudi iz dobrega vira, da vodilni krogi v monarhiji smatrajo izpolnitev teh postulatov kot potrebno. Seveda bi tudi to nič ne izpremenilo na dejstvo, da se v Poljski, danes manj nego kdaj, akti od 5. novembra ne smatra kot končno veljavno rešitev poljskega vprašanja in da se pričakuje od mirovnega kongresa širše rešitve na pripoznanju absolutne neodvisnosti. Če pa v Poljski ostane nadalje vakuum (prazen prostor), potem vidi poljsko časopisje v tem že danes likvidacijo akta od 5. novembra, ki prisihi Poljake, da se opremito še z večjo potrepljivostjo in da čakajo na bodoči mirovni kongres, ki edini more pogoditi trajno, po vojnih ozirih neuplivano rešitev poljskega vprašanja, kakor jo zahteva trajen evropski mir. Med tem pa bi prelom med Poljsko in centralnima vlastima mogel imeti neposrednih praktičnih posledic toliko v Poljski sami, kolikor v poljski emigraciji na Ruskem, ki (emigracija) šteje na milijone, pa tudi v Ameriki in v ententnih deželah.

Nemški »Nationalverband« v opoziciji! Nedeljska »Tagespost« objavlja na uvodnem mestu članek iz peresa državnega poslanca, člana nemškega »Nationalverbanda«, iz katerega naj pospomemo naslednje značilne odlomke: »... Nationalverband naj bi šel v opozicijo, drugače dobi nezaupnico in sicer — kar je neločljivo na stvari — večinoma ne od svojih pristašev, temveč od ljudi, ki mu ne pripadajo, od Schönerringerjev (vsemencev) ter polovičnih ali celih socialnih demokratov, ki niso bili nikdar z njim in niso nikdar z njim... Nationalverband pač pojde v opozicijo, toda ne zato, ker je to ravno sedaj posebno koristno, temveč ker se očividno pripravlja večina, ki nam Nemcem še leta in leta ostane v koštelih in kateri bodo morda pripadali celo Nemci (misli pač krščanske socialce), kot tedaj v Taaffejevem času, v času železnega obroča, ko se je položil temelj za polno nemštva v Avstriji.« — Clankar trdita, da lastno časopisje tako prekomerno kritizira Nationalverband, kot se ne dogaja nikjer drugje. »Nationalverband je odgovoren za to, da slovansko-romanska večina ne uvede nemškega državnega jezika in da je Stürgkh ni hotel pravočasno uvesti, kakor se mu tudi nalaga odgovornost za to, da je Seidler vzel slovenskega uradnika v kabinet namesto češkega ministra. V odločilnem trenutku, ko vse stremi za tem, da se začne obnovljati Avstrija, bi po mnenju mnogo krogov nemški politiki in sneli v ministristvo, k vira oblasti, kjer se more ustvarjati dobro in preprečevati zlo! Če bi bilo potem na krmlu države ministristvo brez nemških politikov in bi se vladalo brez nas in proti nam, bi nas šele prav in z vso pravico zadevala odgovornost, ker bi bili imeli dolžnost, da bi bili previdni napram vladajočemu razpoloženju... Ko se parlament snide 25. t. m., se Seidlerjevo ministristvo najbrž ne bo moglo opirati na nikakršno večino in ministristki predsednik, zaupnik krone, bo moral reči: »Nemci ne gre, hočejo na vsak način v opozicijo — in krona bo postavljena pred vprašanje, ali naj izvede oktroj, ali pa si bo, če hoče vladati parlamentarno, kot zahteva zunanja politika, morala reči: pa pojde, žal, brez Nemcev. Potem pride tragični trenutek, katerega čakajo sovražniki Nemcev in Nemčije (!), ko bodo Nemci, ki so re-

šili državo(?), katerih vasti in mesta so izkrmavali (?), ki so pokrili dve tretjini(?) vojnih stroškov, vojno posojilo, v nezakoniti nagodi svoje manjše parlamentarno prisiljeni v zankanje in bodo poleg tega morda v nepopravljivem sporu s krono. Seveda pridejo potem dnevi za velike besede in izraze najgobjega prepričanja, za ponos pred kraljevimi prestoli, za sijajno, neomajno delovno silo itd., toda ta križev pot bo bridek, morda manj za Nemce, kot za zgodovinsko delo Nemcev — za državo.« — Bridke, zelo bridke so te besede, ki pač ne kažejo nič drugega, kot da v nemškem Nationalverbandu že dobro čutijo razsodnejši ljudje, da se bliža konec predrzne nemško-nacionalne igre z usodo naše monarhije, ki je vse drugo kot pa — nemška, da pride prav lahko v kratkem čas, ko se obnovi Avstrija tudi — brez nemških nacionalcev. Naj bi le kmalu prišel ta čas, saj bi bilo v neizmerno korist državi in kroni!

Aprovizacijske stvari.

Govedina za manj imovite sloje. Jutri, v sredo, 19. t. m., se bo vršilo razdeljevanje za manj imovite sloje (z rdečce prečrtano izkaznico) proti predložitvi izkaznice za živila, ki se preščitne v notranjem polju pod šte. 33., in proti izročitvi izkaznic št. 8. serije a, b, c, d, in e. Na vsako izkaznico št. 8 se bo moglo dobiti 1/4 kg mesa. — Prodaja se prične ob 6 zjutraj v naslednjih mesnicah: Sinigaglia, Barkovlje 41, Punter, Greta zgoranja, Bin Rojan, Benedettich, ul. Boroevič 45, Pellis, ul. Cecilia de Rittmeyer 6, Paronitto, P. Caserna 6, Concilia, ul. Benvenuto Cellini 1, Gatznig, ul. S. Spiridione 7, Michelli, ul. Lazzaretto vecchio 46, Visintini, ul. Cavana 22, Vattovatz, ul. Giustinelli 5, Fabbro, ul. S. Vito 7, Benedettich, ul. S. Sebastiano 6, Bruna, ul. Beccherie 1, Levi, ul. Beccherie 6, Pasqualini, ul. Marije Terezije 41, Zadnik, P. S. Giovanni 6, Loy, ul. Donato Bramante 13, Nichetto, ul. Torrente 39, Rumetz, ul. Largo Santorio 2, Marsè, ul. Farneto 7, Polli, ul. Acquedotto 13, Pangoni, ul. Giulia 18, Castelliz, ul. Giulia 67, Penso, ul. Giulia 7, Periatli, ul. Barriera vecchia 4, Lenarduzzi, ul. Amalia 23, Depace, ul. Barriera vecchia 26, Saifaro, ul. Istituto 28, Polacco, ul. Settefontane 44. Cooperative Operaie, ul. Settefontane, Jenco, ul. Rigutti 5, Rizzian, ul. del Rivo 38, Rizzian, ul. dell'Istria 1, Rocco, ul. S. Marco 2, Can, ul. S. Marco 34. Godina, Škedenj 50, Gatznig, Škedenj 138.

CENE: Prednji deli s priklado po K 3'36 kg, zadnji deli s priklado po K 4'— kg.

Prodaja oglja.

V prihodnjih dneh se bo prodajalo oglje. Pravico do nabave imajo sledeče številke (rdečce izkaznice). Na vsako izkaznico se dobi po 10 kg. Cena je 50 vin. kg. Izvršena oddaja premoaga se zaznamuje s tem, da se napravi luknja v šte. 1 izkaznice. Sv. Jakob: šte. 1661—1770 dne 19. 9. pri Rupena, Via Rigutti 11. šte. 1771—1880 dne 19. 9. pri Babuder, Via Giuliani 21. Rocol: šte. 191—300 dne 19. 9. pri Schillan, Valle di Rozzol šte. 730.

Domače vesti.

Zopet odlikovanje slovenskega železniškega uradnika. Ernest Vargazon, revident juž. železnice, sedaj nadporočnik in postajni poveljnik (načelnik) neke postaje severne armadne železnice, je odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje za odlično službovanje v železniški vojni službi. Njegove prsi diči sedaj že drugo vojno odlikovanje. Kakor Černigoj je bil tudi Vargazon takoj ob izbruhu svetovne vojne brzojavno premeščen iz Zidanega mosta v malo postajo Gornje Stajerske. Tudi njega je zadela enaka usoda: vpoklican je bil k vojakom, ker je spadal tudi on med — sumljive ljudi! — Uprava južne železnice se jih je hotela na ta način iznebiti: vojaška jih pa izvrstno rabi in zaporedoma odlikuje. Čast in slava jim! Ob tej priliki naj izpopolnimo svojedobno vest o zadnjem odlikovanju Černigoja, da je tudi on dobil zlat zaslužni križec s krono (kar je v oni notici izostalo) na traku hrabrostne svetinje.

Izkaznice za petrolej. Kakor doznavamo, se izdajo v najkrajšem času tudi izkaznice za petrolej, da se omogoči s tem enakomerna razdelitev tega blaga.

V resen preudarek aprovizacijski komisiji. Prejeli smo: Tedaj, ko je razglasila aprovizacijska komisija, da se tržaško prebivalstvo razdeli v tri, oziroma štiri kategorije — družine katerih člani imajo dnevni dohodkov do 1 K, do 2 K, do 3 K in preko 3 K — je zavladalo v tržaškem prebivalstvu veliko zadoščanje, kajti mislilo je, da se bodo odtlej živila aprovizacijske komisije razdeljevala res po cenah, ki bi odgovarjale tej razpredelbi prebivalstva, primerno dohodkom posameznih družin. Toda temu ni bilo tako. Uvedle so se samo posebne izkaznice (rdečce prečrtane) za one rodine, katerih člani imajo dnevne dohodke, ki ne presegajo ene krone, za vse ostale pa je ostalo pri starem. In ravno v tem tili največja krivica. Brez pridržka sicer priznavamo, da so te rodine večinoma res najpotrebnejše, toda je pa med njimi tudi takih, ki jim nikakor ne gre ta privilež. So namreč rodine, ki sicer sedaj zaradi vojnih dogodkov nimajo v svojem poklicu toliko dohodkov, da bi imel vsak njihov član nad 1 K na dan prejemkov, n. pr. trgovci, ki so zaradi vojne opustili trgovine, in drugi taki, toda so ljudje, ki imajo stotisoče naloženega denarja, ki za se seveda

niso napovedali v dotičnih napovednih polah, in vendar uživajo dobroto rdečce prečrtanih izkaznic, dočim pa n. pr. rodina, katere šteje šest oseb in ima njen vzdrževatelj za sedanje težke čase bomo plačali 200 K na mesec (vsaka oseba K 1'11 na dan) nima te pogodnosti. In kako naj živi dandanes v Trstu rodina šestih oseb s K 6'66 na dan? Saj je državni zbor zvišal celo vojaško podpornino, oziroma vzdrževalnino za Trst na K 1'80 na dan, ker je smatral to za najnižji znesek, s katerim je mogoče izhajati. Po tem minimumu bi se morala ravnati tudi aprovizacijska komisija, pri čemer pa je treba premisliti, da je tudi s tem dnevnim dohodkom življenje le borno životajenje, stradanje, ne pa življenje. Slavna aprovizacijska komisija naj preudari naslednje številke: Živila aprovizacijske komisije za ta teden stancjo s kruhom vred osebo, ki nima izkaznice z rdečo črto, K 10'26, torej K 1'47 na dan, z rdečo prečrtano izkaznico pa K 7'89 ali K 1'13 na dan. In tu ni ne kave, ne mleka, ne zelenjave, niti košček govedine, samo 10 dkg svinjine in 1 škatlja sardin, vse skupaj hrane kvečjemu za tri dni. Kje je potem kurivo, svečava, stanovanje, obleka, perilo, šolske potrebščine za otroke itd., itd.? Da bi ena oseba imela hrane za ves teden, bi bilo treba, da ima vsaj K 3'42 na dan dohodkov, in bila bi to le taka živila, kot jih daje aprovizacijska komisija za ta teden. Za posameznika bi bilo torej, če računamo tudi stanovanje, obleko itd., dnevni dohodek K 3'60 nekako mejja za pogodnost rdeče prečrtane izkaznice, za družino 2 oseb razumno K 2'70 na vsako, za družino s 3 osebama K 2'15 na vsako, a šele od družin s 4 osebami dalje po K 1'80 na osebo in dan. Sedanja razdelba je tako krivična, da vzbuja po vsej pravici veliko ogorčenje med prebivalstvom. — Vzemimo le cene slanin: navadna cena 18 K, z rdečo prečrtano izkaznico 6 K. (Pripominjamo, da je v Ljubljani slanina (mestne aprovizacije po K 4'— kilogram!) Rodbina 6 oseb z 200 K mesečnih ali 6'66 K dnevnih dohodkov, mora plačati za 72 dkg slanin K 12'96, rodbina 6 oseb z mesečnimi dohodki 180 K mesečnih ali 6 K dnevnih dohodkov pa — K 4'32. Razlika znaša celih K 8'64, torej 200%. 60 dkg svinjine stane prvo rodbino K 4'80, drugo pa K 2'84; razlika K 1'96. Pri slanini in svinjini skupne razlike torej K 10'60 v enem tednu, dočim pa je v njunih tedenskih dohodkih razlika samo K 4'62. Od kod naj prvi rodbina onih K 10'60, ki jih mora plačati več kot druga rodbina, ko ima vendar samo K 4'62 več dohodkov? Od kod naj vzame absolutni primanjkljaj K 5'98? Slavna aprovizacijska komisija naj pač preudari nekoliko, kaka krivica se godi, če morajo 200% dražje plačevati živila tisti, ki imajo le za 11% večje dohodke. Rodbina 6 oseb bi morala imeti 690 K mesečnih dohodkov, da bi bil tak povšek upravičen! — Upamo, da se čim prej odpravi ta krivica in stvar uredi tako, da ne bo nejevolje med prebivalstvom, katere se itak čim dalje tem razvneteje bavi z našim aprovizacijskim vprašanjem, vprašajoč, kako je mogoče, da se stvar v Trstu ne da urediti tako kot drugje, kjer je aprovizacija v rokah ljudstvu odgovornih ljudskih zastopov, kateri morajo vsako leto polagati javnosti podrobne obračune, kar se v Trstu še ni zgodilo ves čas vojne gospodarstva, dasiravno se gospodari tudi pri nas le z ljudskim denarjem, brez državnih prispevkov. Kakor čujemo, se v tem pogledu že pripravljaja primerna vloga na državni zbor, ker Trst sam, žalibog, nima ljudskega zastopa, ki bi vzel stvar v roke. Morda se potem stvar izpremeni kolikorotniko v korist še skrajno bedo trpeče večine tržaškega prebivalstva.

Racijoniranje krme. Vladni komisar razglašal: Odmerek sena, ki se poklada domači živini, je c. kr. namestništvo z odredbo z dne 26. julija t. l. N. Pr. A 351—16—17 v smislu § 3 naredbes c. kr. prehranjevalnega urada z dne 29. majnika 1917, drž. zak. št. 243. določil na naslednji način: 1. Za čas pašnje (od 1. majnika do 31. oktobra): a) veliki živini (kravam, volom, bikom, konjem in mezzom 4 kg); b) mladi živini do enega in pol leta ter kozam in ovcam 1 kg; c) oslom 5 kg na komad in dan. 2. Za čas, ko se živina krmi samo v hlevu (od 1. novembra do 1. majnika): a) veliki živini 10 kg; b) mladi živini do enega in pol leta ter kozam in ovcam 3 kg; c) oslom 5 kg na komad in dan. 3. Določeni odmerek krme mora vsebovati najmanj četrtino slame. — Če se konjem daje tudi ovs, se dnevni odmerek sena zmanjšuje za 2 kg za vsak kilogram ovs. — Za stello se za veliko živino (izvzemši konje in meze) ne sme uporabljati več kot 5 kg, za mlado živino, konje, meze, osle, prašice in koze pa ne več kot 2 kg slame na komad in dan.

Zalostno poglavje. Pišejo nam: Ko sem danes prečital, kakne in kolike hrane nam je določila aprovizacija za ta teden, me je osupnilo. Posebno pa tisti četrti kila krompirja za osebo na ves teden! To je pač ironija, višek vsega, kar se nam je nudilo do sedaj. Naj tu sledi ilustracija za ta moj izraz. Te dni sem se slučajno mudil v svobodni luki. Prišel sem tudi v hangar št. 3, kjer hranijo krompir — ta važni žive, posebno v sedanjih življenskih razmerah. Naša aprovizacijska komisija je dobila pred tremi tedni nekaj vagonov krompirja. Mesto pa da bi ga dali ljudstvu na razpolago, so ga hranili cele tri tedne in ga puščali prebiti in prebiti tako dolgo, da so ga od nekaterih vagonov morali 20—30 odstotkov — vreči v morje. In šele po dolgem prebiranju so nam milostljivo dovolili v minolemu tednu po 1/2 kilograma, v tem pa celo le 1/4 kilograma za osebo na ves teden. Srečno izjema so bile le javne kuhinje. Te so vso to dobo, ko smo mi — slinje cedili

po krompirju, dobivale krompirja za prehrano. O tem sem se prepiral na lastne oči, ko sem šel mimo javne kuhinje na »Piazza Ospitale«, kjer so postrežnice lupile krompir — pa se na kako potraten način! Olupki so bili tako debeli, da bi se marsikdo srečnega štel, ako bi mogel te olupke pobrati, da bi jih doma ostrgal in si pripravil hrano, dobre razmere sedanjim časom. Nisem si mogel kaj, da ne bi bil apostrofiral ene teh postrežnic. Odgovorila mi je: Cosa si interessa lei? Kaj da me to briga! Odgovoril sem, da me to briga toliko, kolikor vse druge, ki trpe glad, ko drugi tako razmetajo! Potentakem ni čuda, da dobiva prebivalstvo le po 1/4 kg krompirja za osebo na teden. Ni čuda posebno zato, ko gospodje očividno ne vedo, kako treba ravnati s krompirjem, da se ga ohrani zdravega! Pri vsem gledajo v prvi vrsti na formalnosti. In na praktične zahteve pa se ne ozirajo. Lansko leto so morali cele vagone pometati v morje, ker niso vedeli, da v hangarju more krompir ravno tako zmrzniti kot na planem. Nimajo med seboj nobenega strokovnjaka, praktika. Poučiti pa se tudi ne dajo, kakor ona gori omenjena dekla. Zato pa se nam tudi tako — dobro godi! — Živio!

Kaj je s kurivom? Prejeli smo: Izkaznico (modre barve) za kurivo pač imam, ali kuriva ne morem dobiti nikakega, da si so minuli že trije tedni, odkar sem dobil izkaznico. Včeraj pa sem bil v trgovini z ogeljem v ulici Madonna in tam so imeli kok. Na vprašanje, ali se prodaja to kurivo na izkaznice, so mi odgovorili, da ne, kupiti da se je more vsak, toda po — 30 vin. kilo. Čas bi že bil, da bi se razdeljevanje kuriva bolj uredilo in da bi je pred vsem dobivali tisti, ki imajo izkaznice, kajti blizamo se hladnejšim časom in ljudstvo je v velikih skrbih, s čim naj bi kuhalo.

Malostrelci. Pri c. k. tržaškem zboru mladostrelcev je izpopolniti več izpraznjenih mest. Prosilci naj se z rojstnim listom, domovnico, izpričevalom o vedenju in očetovim (varuhovim) dovoljenjem za vstop kot c. k. tržaški mladostrelci, predstavijo danes, 18. t. m., od 3—5 ure pop. v Barkovijah, Riviera P. 10.

Čudna navada. Urad za šolsko refekcijo splošno ne pošilja raznih svojih objav, ki so namenjene slovenskim šolskim učencem, oziroma njihovim staršem, naravnost nam, ampak dobivamo skoraj brez izjeme šole odise »Lavoratore« in to po navadi zelo pozno ponoči. V soboto n. pr. smo cel dve stavljeni koloni dobili okrog — polnoči. Ko ima »Lavoratore« stvar že stavljeno, naj mi celi dve koloni pozno v noči, ko imamo za list drugega posla dovolj, šele — prevajamo. Seveda moremo v takem slučaju stvar omeniti le na kratko. — Od socialno-demokratične gospode, ki ima menda pri dotičnem upravem odboru glavno besedo, bi pač mogli pričakovati toliko taktičnosti in obzirnosti, da nam, ako že sami ne poskrbe za slovenske prevode, take stvari pošilja vsaj pravočasno, ne pa zmerom v zadnjem trenutku. Ako more te objave ob pravem času dobiti »Lavoratore«, ki pri tem nima drugega dela, kot da jih izroči v tiskarno, potem bi jih morali pravočasno dobivati tembolj tudi mi, ki imamo pri tem še delo prevajanja. Malo več obzirnosti bi torej prav ljudno prosili.

Podružnica »Zveze hughoslavskih železničarjev« Trst II. sklicuje izredni občni zbor, ki se bo vršil danes, v torek, 18. t. m., ob 7 1/2 zvečer v zgornjih prostorih »Konsunnega društva« v Rojani. Dnevni red: 1. Vprašanje organizacije in stanovske zadeve. 2. Slučajnosti. — Tovariši železničarji, udeležite se v kolikor mogoče velikem številu tega važnega občnega zbora. Predvsem bi bilo želeži, da bodo tokrat čim številnejše zastopani tudi južni železničarji.

Razpis dot. Razpisujejo se štiri dote iz ustanove »Natale Ongaro« po 176 K vsaka. Dote so namenjene pridnim in poštenim dekletom, pristojnim in bivajočim v Trstu, ki nimajo manj kot 16 in ne več kot 24 let. Dote se izplačajo, ako se dotična dekleta poroče, na dan poroke, sicer pa na dan, ko dopolne 24. leto. S krstnim listom, domovnico in pravost-

ZAHVALA. Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja povodom bolezn in smrti našega nepozabnega soproga in očeta, gospoda

FRANC BIRSI

kakor tudi za obilno spremstvo k večnemu počitku, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm najiskrenejšo zahvalo. Trst, dne 17. septembra 1917. ROZA, soproga in sinovi.

nim spričevalom opremljene prošnje je najdalje do 6. oktobra t. l. vložiti na tiskarjski magistrat. Kdor ima številke »Edinosti« od 7. 10. junija in 13. julija 1912; 12. avgusta in 11. oktobra 1913, naj jih prinese ali pošlje našemu inseratnemu oddelku, (ul. S. Francesco d'Assisi šte. 20, pritičje) proti primerni nagradi.

MALI OGLASI.

Se računajo po 4 slov. besedo. Nastav tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink. Sode vinske kupujem, plačam v solte cene. — Bolle, gostilna, Rojan 1461 Sedmošolec polnjenje dijakov in učencev 801 Ponudbe pod 1917 na lns. od: Edinost. 1460

Rose Gummi s platnom ali brez, vrvi, stare kupujem in plačam drago. — Grassi, ulica Olmo šte. 6. 1461

Sanjavnost. — Lastna hvala — ni dobra. 3061

Sode vinske 300—700 litrov, v dobrem stanju kupuje Kuret, Settefontane 1. 1454

Kislo vodo, vino in sajčevce razposilja A. Oset, p. Gustanj, Korosko. Kupujem tudi stelenice, zamuške in sode. 3068

Na hrano in stanovanje sprejemam štiri dijake po zmeri cen A. Drufovka, Scuola Santa 263. 1460

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio 5 (Lastno poslopije) Kapital in rezerva K 13.200.000. — FILIJALKE: Dunaj, Tegethofstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatica Split, Sibenik, Zadar. VLOGE NA KNJIZICE 3 1/2 %

od dneva vloge do dneva vziška. Rentni davek plačuje banka svojega Obrostenjane vlog na tekočem in žiroračunu po dogovoru. — Akreditivni čeki in nakaznice na vsa tu-in inozemska tržišča. KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritetne delnice, srečke, valute devize, promesa itd. Daje PREDJME na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih, SAFE DEPOSITS PROMISE. — Prodaja srečk razredne loterije Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzal izgubi, rešitve žrebanja srečk t. l. d. brezplačno. Stavniki kredit, rembourse kredit, Borzna naročila — Inkaso. MENJALNICA. — ESKOMT MENT. Telefon: 1468, 1793 in 2076 Uradne ure: od 9 do 1 popoldne. Brzojavi: JADRANSKA

Kabaret-Variete MAXIM Trst - Via Stadion 10 - Trst Odprt od 8 1/2 zvečer naprej Vstopnina K 2

Zlatarnica G. Pino v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Figlio. Velika izbira srebrnin in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerne. Cene zmerne.

GAMBRINUS Variete vsaki večer ob 9 1/2 velika varietetna predstava. Vstopnina K 1.—

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE

Slavna igralka **MARIJA CARM** bode pokazala svojo sugestivno umetnost v krasni drami

VELIKA BOL ZADNJA NOVOST katera se bode predstavljala danes in prihodnje dni v **SALONE EDISON** — Vojaški trg — Palača Vianello 11. Začetek ob 4 popoldne

Slavna igralka **MARIJA CARM** bode pokazala svojo sugestivno umetnost v krasni drami